

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	6 frt — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Megjelenik hetenkint kétszer :
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér” rovatban
közlendő cikkeket soronkint
10 kr. fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap beltartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

E. M. K. E.

Maros-Vásárhely, 1886. aug. 26-án.

E négy betű értelmét minden magyar-
nak, sőt minden jó magyar állampol-
gárnak, ha más nyelven is imádja Iste-
nét, ismernie, pártolnia kell. «Erdély-
részi Magyar Közművelődési
Egyesület» e négy betű értelme. E
hazafias egyesület augusztus 29-én tartja
közgyűlését Kolozsvárrt.

Van-e igaz hazafi és honleány, ki ez
egyesület célját, hivatását, békés cultur-
eszközeit nem ismeri? Ne ámitsuk ma-
gunkat a rózsás reménnyel, hogy nincs.
Van bizony elég; több, mintsem szégyen
ne lenne. Mi székelek sem tevők még
meg, a mit e nemes irányu hazafias egy-
let érdekében megtennünk kötelesség.
És ha mi magunk nem segítünk első sor-
ban a magunk baján: másoktól hogyan
várjunk segítyt? A magyar megyék, a
magyar városok az első szalmaláng lel-
kesedéssel tulesve, alig tettek még vala-
mit. Ha valahol, úgy itt e nemes irányu
egyletnél leginkább szükség van az
állandó buzgalomra, a kitartásra, a
gyűjtésre; szóval, tollal, tettel és ügy-
buzgósággal való békés agitációra. És
itt erős harcra van szükség a nemzeti-
ségi féltudákos népámitók, politikai ra-
jongók, chauvinisták rágalmainak
megcáfolására érdekében. Meg kell győz-
nünk szóval és tettel nemzetiségeinket,
hogy nem erőszakos magyar o-

sítás, hanem a hazafiasság sa
magyar nyelv ismerésének ter-
jesztése nemzetiségük elvesztése nél-
kül, a célunk. Az alapszabályok 3. §-a
«hazafias iratoknak magyar,
német és román nyelven való ter-
jesztését» az egyesület célját előmozdító
közmművelődési eszköznek nevezi meg.
És egy ilyen célú és ilyen eszközű köz-
művelődési egyesülettől és azok sorába
való belépéstől más nyelvű nemzetisé-
güeknek sem szabad irtóznok, ha és a
mennyeiben a magyar államnak, mint
ilyennek, nemzetiségük jellege feladása
nélkül, de minden egyéb utógondolat
nélkül is hű és őszinte polgárai, hazafiai
óhajtanak lenni. Ha és a mennyei-
ben! úgy számíthatnak ők is reánk,
magyarokra; sőt szívüket óhajtván meg-
nyerni csupán, ha azt megnyertük, mi
védjük, mint védtük egy ezredéven át
nemzetiségük, nyelvük fennmaradását,
fejlesztését.

Azok szívének megnyerése, hazánk
részére való hódítása célunk, kik egy-
nél több hazáról is álmadoznak, hogy
szeressék úgy, miként mi egyedül és
kizárólag a magyar hazát, mert:

„A nagy világ e kívül nincsen számunkra hely,
Áldjon vagy verjen sors keze, itt élünk, halunk kell!”

Oly nemes és szent a cél, melyet az
erdélyrészi magyar közművelődési egy-
let zászlójára a nemzetiségek kibékítése
és a haza őszinte gyermekévé megnye-
résí vágya által kitűzött, hogy minden

magyar, sőt minden, bármely
ajku jó hazafi, a ki nagyzó ábrán-
dok, hátsó gondolatok és akna-
munka nélkül a magyar államnak,
a magyarságnak nem ellensége, hanem
igaz barátja s nemzetiségét meg-
őrizve, a haza boldogítására s a nem-
zetiségek békés egyetértésére közremű-
ködni kész, minden egyéb felszólítás
nélkül, hazafias érzése alapján, felszó-
lítva érezheti magát az egyletbe való
belépésre, átérezve a hívó szót: hí
a haza, mindnyájunknak édes
anyja!

Az alapszabályok értelmében ala-
pító tag, ki legalább 100 forintot
készpénzben, óvadékképes értékpapir-
ban, vagy kötvényben befizet. A befize-
tés legkésőbb 5 év alatt történik; addig
5%-os kamat fizetendő. Rendestag:
ki magát 6 évre, évenkénti 2—2 forint
fizetésére kötelezi, vagy a ki ugyanezen
időre egyszerre 10 forinttal megváltja e
kötelezettségét. Pártoló tag: ki alá-
írással legalább 3 évre évenkénti 1
forint fizetésére kötelezte magát. Ada-
kozások 10 krajczáron kezdve tet-
szés szerinti összegben elfogadtatnak és
kiváratra külön nyugtával vagy bárcza-
szelvénynyel is nyugtáztatnak.

A tagok gyűjtésére, valamint bármily
összegű adakozások elfogadására és ille-
tékes helyre juttatására a «Székely-
föld» szerkesztősége, valamint alólírt is

M ros-Vásárhelytt készséggel vál-
lalkozik.

A magyar hölgyekhez fordulun k
különösen azokhoz, kikben van akkora
honleányi érzület, hogy kettős hivatásu-
kat, a hölgyét és honleányt,
megértik; álljanak a gyűjtések, a haza-
fias célra rendezendő táncestélyek,
közvacsorák rendezésének élére; mert
— tapasztalásból mondjuk — a hol ily
nemes irányu, jótekonycélú kezdemé-
nyezések élén hölgyek állanak: a
siker ott elmaradhatatlan!
És magyar hölgyeinktől a haza méltán
elvárja az eddiginél nagyobb
közreműködést, mert igaza van a költő-
nek: „Születni és szeretni, magyar
hölgynek kevés.”

Adakozzunk a haza oltárára!
Csikszentmihályi Sándor Kálmán.

A bulgáriai események.

A bolgár forradalomról a legellentétesebb
hírek vannak forgalomban s azért még ma
sem lehet teljes képet nyerni az ott történt
nagy eseményekről. Hogy Karavelovnak ré-
sze lett volna a fejedelem elleni összeeskü-
vésben, az az eddigi hírek szerint nem igaz.
Annyi bizonyos, hogy a fejedelemnek a
forradalom kitörése előtt sejtelve sem volt
az ellene készülő cselszövényről. Hogy az
intéző Oroszország volt, az bizonyos, bár-
mennyre tagadja is azt Giers. Ha arra számi-
tottak Szent-Pétervárrt, hogy Sándort köny-
nyű szerrel eltehetik láb alól, úgy nagyon
is csalódtak, mert a bolgár nép előtt sokkal

A „Székelyföld” tárczája.

A protekezió.

(Javaslat egy új törvényhez.)

Egy hosszuhaju fiatal ember kopogtatott
be hozzám.

— Igen tisztelt Bolygó urat keresem.
— Én volnék. Miben állhatok szolgálatára?
— Egyike vagyok az ur tisztelőinek.
— Nehéz állás; fájdalom, nem fizethetem
érte; hanem, ha másként szolgálhatok, szí-
vesen kárpótolom ezért a terhes tisztelőbeli
hivatalért.

— Nagy szolgálatra kérem az urat s ha
ezzel a táplált tisztelőtet le akarja róni,
kvittek vagyunk. Könnyebben még adóssá-
got sohasem fizetett kedvességéd.

— Rendelkezésre állók.

— Nagyon köszönöm. Tessék kiírni min-
den lapba, hogy engem ó excellenciája egy
bizonyos miniszter ur díjoknak nevezett ki.

— Kérem, a díjnoki kinevezéseket nem
szokták hozni a lapok.

— Nem is a kinevezést ohajtom én ho-
zatni, tisztelt Bolygó ur, hanem a díjok
történetét. Ha meghallgat, elbeszélem, be-
vezetve azt a protekezióról táplált nézeteimmel.

— Tessék helyet foglalni.

Leültünk s az én díjnok barátom beszélt,
a mint következik:

— Uram! A protekezió, a protegálás a XIX-
dik századnak olyan egyénenkint nyilatkozó

sajátsága, mint az, hogy mindenki orvos és
kiváncsi; manapság mindenki protektor,
alapulván az egész lelki torzultságon, hiu-
ságon és dölyfön. Nem nyilvánul a legtöbb
protektorban a szegénységben való rettenet-
es gyönyörűség, a megszorultság szemlélé-
sének kéje? A ki jölkakott, az kajánul telhe-
tik el az éhes látásával. A hiúság is szerepel,
mondám, s be is igazolom. Vannak különféle
cizmek, így adós, alperes, kartárs, szabad
uszó; ezekhez veheti a protektort. Mindenki
született protektor s felajánlja magát a leg-
rettenetesebb kigyózó szíveséggel. Én négy
évvel ezelőtt jöttem Budapestre; a jogot,
mint kitűnő tanuló, ösztöndíjjal egy vidéki
akadémián végeztem. Zsebemben bizonyít-
ványaim s négyszáz osztrák értékű forint
jogosítottak arra, hogy egyet kérjek, mert
azt hittem, egy első eminenshez méltatlan,
ha a földön jár. A megyét játszottuk az ön-
képző-körben s régi rendszerben; itt alispán
voltam, de előttem az alispáni állás olyan
kicsiny volt, mint a hangya, mely sarkam
alatt is tova tudott állani. Zsebemben az
ajánlólevél G. G. tekintetes ügyvéd urhoz, a
ki egy miniszter feleségének az ügyvédje. A
jogezim, melylyel hozzá jutottam, az volt,
hogy apám és ő, mint szegény diákok, egy
kenyérén és őn éltek s örök hűséget esküd-
tek egymásnak a koldusdiákság korsza-
kában.

Az ügyvéd szívélyesen fogadott, kérdezős-

kódott apámról, megkínált egy szivarral, ke-
zemet szorongatta, s biztosított, hogy még
ma beszélni fog G. G. miniszteri titkár sógorával,
csak adjam be a kérvényemet díjtalan fogal-
mazó gyakornokságért, majd a többi magá-
tól jön. Álmomban már nem is miniszternek,
hanem palatinusnak képzeltem magamat.
G. G. fiskális urat sokszor kerestem fel;
eleinte szívesen, majd hidegebben fogadott;
végre azt mondták, hogy nincsen otthon, ha
felkerestem.

Az idő és a pénz fogyott, más ajánlatról
kellett gondoskodni. Felkerestem a kerület
képviselőjét; ez félévig beszélgetett velem s
néha kifizette az ebédemet.

Félév múlva megelégedtem volna egy kis
vasuti direktorsággal; az ő unszolására be-
adtam a vasúthoz kérvényemet. Beesvágam
ábrándképei ennél a pontnál tarkultak meg;
ettől fogva a mai napig 450 kérvényt adtam
be különféle hivatalokra egészen a díjnok-
ságig. Igen; én, az egykori első eminens,
már egy díjnoksággal is beelégedtem volna.
Elmentem a főispánhoz; ez rögtön egy leve-
let adott, hogy vigyem el gróf N.-hez és
jöjjenek vissza a válaszzsal. Visszajöttem.

Ekkor 10 levelet adott kézbesítés végett
s naponkint magához rendelt, ha Budapes-
ten volt.

„Nagy baj, amice, hogy apja ellenzéki,
sok az ellensége; nem hiszem, hogy egyha-
mar hivatalt kapjon.”

Egy évnél tovább hordtam a főispán leve-
it. Egyszer arra a bűnre ösztönözött rossz
szellemem, hogy felbontsam egy levelét s
ezáltal megsértssem a levéltitok szentségét.
A levélben étesítette O. miniszteri taná-
csost, hogy az a vizsla, a mit ispánjához adott
idomítani, jól fejlődik s kitűnő fürjvizsla
lesz.

Ezek után nem követtem rendszert, ha-
nem kapkodtam és az önkéntes protektoro-
kat kerestem fel, kik maguk ajánlották ma-
gukat. Nem használt semmit. Bolondítottak
két évig. Ekkor azután elmentem audien-
ciára és kértem egy hivatali állást, s a
miniszter kinevezett díjoknak.

Egy hét múlva kapom apám levelét, ki azt
írta, hogy köszönjem meg G. G. fiskális
közbenjárását; a derék ur pedig közölte
apámmal az örömhírt.

Ezek után pedig, t. Bolygó ur, tegye ki
az újságba:

„Az első magyar általános hivatali kere-
sők egyesülete megalakult s az alakuló köz-
gyűlésen bizottság küldetett ki annak kipu-
hatolására, hogy kik a jó s kik az álprotek-
torok. A gyűlés egyuttal a hamis protekto-
rok ellen törvényjavaslatot nyújtott be a
képviselőházhoz.”

Az érdekeltkedvéért kitétem az új-
ságba.

nagyobb népszerűséggel bír Sándor, semhogy áldozatú esni engedje fejedelmét az orosz fondorlatnak. Azon híreket pedig, melyek szerint a bolgár nép örömjongva fogadta a fejedelem letételének híré, az összeesküvők készítettek s egy szó sem igaz belőlük. A hadsereg és a nép a fejedelem mellett van s ellenforradalomra készülnek. A zür-zavar tehát megvan, s a Balkánfélsziget valószínűleg ismét tömörked vérontásnak lesz színhelye, míg ismét helyre áll a rend. Különben a jelek azt mutatják, hogy Oroszország is ezt akarta elérni, s már is készülődik a rend helyreállítására. Hogy a nagyhatalmak és főleg monarchiák, melyre nézve teljességgel nem közönyös, hogy kidominálja a helyzetet az Aldunánál, minő álláspontot foglalnak el e kérdésben, arról bizonyos még nem lehet mondani. Az eddigi hírek szerint azonban az erőes fellépésnek még semmi nyoma sem mutatkozik, s így könnyen be-következhettek, hogy nemsokára az orosz egy nagy lépéssel ismét közelebb jut céljához.

Az eddig érkezett hírek a következőkben foglalhatók össze: Sándor fejedelem szabad lábán van, az oroszbarát ideiglenes kormány megbukott, Stoi-lov, Gesov és Panov pedig, a fejedelem hívei, megalakították az új kormányt, az egész hadsereg a fejedelem mellett nyilatkozott és a szabad lábán levő fejedelemért küldöttségek mentek, melyek visszahívják őt az országra.

Tanügy.

Jelentés

a kézdívásárhelyi közs. fiu- és leányiskoláról.

(Előterjesztett M. Székely János igazgató által az iskolaszék folyó évi aug. 20-án tartott gyűlésében.)

B)

1. Átérve iskolánk belállapotára, örömmel van szerencsém jelenteni, hogy a tanítótestület egyetértése, a helyes nevelés és kellő siker ezen elengedhetlen követelménye, az előző évekhez hasonlóan kifogástalan volt.

2. Jelentésem első részének a) pontja alatt a tanítás eredményéről szoltottam s azért itt csak azt említem meg, hogy a b. e. Br. Apor Mihályné-féle alapítvány folyó évi haszonbérét, 13—13 frtot, ez évben is III. o. Kiss Mari és IV. o. Pál Gizella nyerte el. Könyvjutalomban részesült: 49 fiu és 64 leány. Ezen jutalmak a „Vásárhelyi Dezső” alapítvány kamata: 20 frt, és az „Emma” alapítvány kamata: 5 frt 40 kron kívül azon kegyes és ügybuzgó adakozók adományából vétettek, kiknek nevei az iskolaszék folyó évi jun. 27-én tartott gyűlésében bejelentettek s kik iránt az elismerés adója a „Székelyföld” folyó évi július 4-ki számában közzölt köszönetnyilvánítással le is rovatott, de azt ismételni e helyen sem tartom feleslegesnek.

3. Ha a múlt évi zárójelentésemben szomorúan kellett megemlékezni a rom. kath. tanulók vallásérköcsi oktatásáról, helyesebben az ezen tárgyban tanúsított előmenetelről s az abból származó hátrányokról, hogy a tanulóknak a Kantába le kellett járni: annál örömdetesebben jelentem most, hogy a kath. tanulóknak erkölcsi magaviselete s tanulásbeli előmenetele, azon körülmény következtében, hogy a hittant a közs. iskolai helyiségben tanulhatták s így folytonos felügyelet alatt voltak, hasonlíthatatlanul jobb volt a múlt éviénél. Bár ez állapot az állandóság jellegével bírhatna!

4. Az egészség legfőbb feltétele s így legdrágább kincse lévén az embernek, ezen igazság s az ebből folyó követelmények sem kerültek ki testületünk figyelmét. Megállapítottuk a Dr. Széll-féle egészségügyet nyomán azon anyagot, melyet a következő isk. évtől kezdve részint alkalmasszerűleg, részint az olvasókönyv alapján iskolánkban fel fogunk dolgozni. Ezt, habár nem is egészségügy czimén, de tettük eddig is, különösen az alkalmasszerűség kapcsán. Egészségügyről lévén szó, örömmel jegyzem meg, hogy a lefolyt isk. évben semmi ragályos betegség nem uralkodott s tanulóink egészsége kifogástalan volt.

5. A leányok tornászásának ügye is foglalkoztatta a tanítótestületet. Leányiskolánk-

ban mindez ideig nem lévén gyakorlatba véve a tornázás, arra nézve egy javaslatot készítet a tanítótestület, melyet tárgyalás végett lesz szerencsém a mai gyűlésen előterjeszteni. — Az anyák egészsége a nemzet élete, s ez elég hatalmas érv a leányok tornázása mellett.

6. A tanulók erkölcsi magaviselete általában jónak mondható. S bár kisebb fegyelmi esetek fordultak elő, sőt az is megtörtént, hogy egy pár tanuló összetévesztette az enyém és tied fogalmát, de ezek kellő mértékben felvilágosítván a túrtént tévedésről, sem a fogalom-összekeverés ismétlése, sem másnemű komolyabb fegyelmi ügyek nem fordultak elő.

7. A tanítótestület elvi megállapodásainak kivonata 16 pontban összefoglalva az iskola folyó évi „Értesítő”-jében közölve lévén, azoknak egyenkénti felsorolását ezen jelentésemben feleslegesnek tartom, de azokkal a szülőket is megismertetni sigy az „Értesítő”-ben közölni, helyén valónak tartottam.

9. Az iskolai takarékpénztár intézménye ez évben is fenntartott mind a fiu-, mind a leányiskolában. A fiuknál kezelő volt: Vajna Károly, a leányoknál: Szabó Géza. A fiuk közül betevő volt: 16; a betét összege volt: 12 frt 15 kr. A leányok közül betevő volt: 12; a betét összege volt: 11 frt 04 kr.

9. A leányiskolai V., VI. osztályból alakított önképzőkört Szabó Géza vezette. Ez önképzőkörnek célját fejtegetni, hasznát magyarázni, jövőben is fenntartását hangsúlyozni, épen a t. iskolaszék előtt, szükség-telennék tartom. Ez ismeretes, erre nézve véleménykülönbség talán nincs is. A tagok önkéntes jóindulatukból havonként 10 kr tagdíjt fizettek, melyből begyűlt 10 frt 30 kr; kiadás volt 7 frt 40 kr; pénztáronál van 2 frt 90 kr. Járatta az ifjúsági könyvtár számára a „Lányok Lapja”-t.

Ennyiben van szerencsém a lefolyt isk. évről zárójelentésemet megtenni; kérem a t. iskolaszéket, méltóztassék tudomásul venni.

K. Vásárhelyen, 1886. július 24.

A jövő iskolai évre vonatkozó értesítés.

Az 1886. 7-ik évre a brassói m. kir. állami elemi iskolákba lépő tanulók felvétele aug. 30. és 31-ik, a polgári iskolákba lépők szeptember 1-ső és 2-ik napján történik. A polgári iskolákban ugyanezen napokon tartanak a felvételi és javító vizsgálatok. Minden tanulóknak beiratása azon iskola helyiségeiben eszközöltetik, a mely foku intézetbe lép az illető tanuló.

A polgári fiu-iskolának ezen tanévben III. és IV-ik osztálya leend.

1. A polgári leányiskola I. osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet be:

- a) ki legalább 9-ik évét betöltötte;
- b) kinek az elemi iskola negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebből ismereteit a fenn kitűzött napokon tartandó felvételi vizsgálat után igazolja.

2. A polgári iskolákba lépő tanuló, bármely nemzetiséghez tartozik, köteles a magyar nyelvet is tudni annyira, hogy a törvény által ezen iskolában elrendelt magyar nyelvi oktatásban fennakadás nélkül részt vehessen.

3. A polgári leányiskola bármelyik, és a fiuiskola fennálló két osztályába bevehető minden oly tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik és az azon osztályban megkívántató előkészültségéről vizsgálat után bizonyosságot tesz.

4. A felvételi vizsgálat díjmentes.

5. A polgári leányiskolával kapcsolatban álló női munka-tanfolyamokra felvételnek oly 14 évüket betöltött és hat elemi vagy két polgári osztályt végzett leányok, kik az általuk kijelölendő munkacsoportok valamelyikének elsajátítására törekednek.

Tandij az elemi iskolákban 2 frt, a polgári iskolákban 5 frt. A szegénységüket kimutató növendékek tandiját nem fizetnek. Felvételi díj czimén az iskolai könyvtár javára az elemi iskolánál 25 krt és a polgári iskolánál 50 krt mindenki tanuló fizet. A díjak a beiratás alkalmával fizetendők.

Brassó, 1886. augusztus hó 21.

Az igazgatóság.

Értesítés.

A brassói m. kir. állami főreáliskolán, melyen a szeptember hó elejével kezdődő új tanévben az eddig fennállott első és ötödik osztályon kívül a második és hatodik osztály is megnyitattik, a tanulók felvétele szept. hó 1-jén és 2-kán történik d. e. 9—12 és d. u. 3—5 óra között a főreáliskola igazgatósági

irodájában. (Csergepiacz 309. Papp István-féle ház, I. emelet.)

Szeptember hó 2-ka után jelentkező tanulók csak késedelmiük hiteles igazolása esetén vétetnek fel.

Beiratásakor minden tanuló tartozik 3 frt 50 kr felvételi s könyvtárdíjat fizetni, mely díj fizetése alól felmentésnek nincsen helye. Az évi tandij 18 frt; ennek fizetése alól a nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. miniszterium által egészen felmenthető oly tanulók, kiknek szülei teljes szegénységüket igazolják, szük anyagi viszonyok között élő szülők gyermekei pedig felerészben, ha ezek az előző tanévben minden tárgyból legalább jó osztályzatot nyertek.

A javító, esetleg felvételi vizsgálatok augusztus hó 31-kén d. e. 9—12 és d. u. 2—6 óra között fognak megtartatni.

Bővebb felvilágosítással szolgál

a kir. igazgatóság.

Iparügyi döntvények.

I. Üzleti változások bejelentése.

Az iparosokat közelről érdeklő rendeletet bocsátott ki a földm., ipar- és kereskedelemügyi miniszter az összes iparhatóságok számára. A pénzügyminiszter ugyanis tapasztalta, hogy az iparosok és kereskedők jó része vagy épen nem, vagy csak későn jelentik be üzletüknek megszűnését s az adó leírása végett utólag zaklatják az adófelügyelőket, a mi a feleknek sok utánjárást, az adóhivataloknak pedig tetemes munkát okoz. A két miniszter tehát egyetértőleg abban állapodott meg, hogy az iparhatóságok tartoznak az üzlet megszűnéséről az adófelügyelőket azonnal értesíteni, az adófelügyelők pedig kötelesek e hivatalos tudósítás alapján az érdekeltektől fél kérelme, sőt tudta nélkül is a megszűnt üzletet terhelő adóösszeget a megszűnés napjától számítva törlesbe hozni.

II. Vegyeskereskedő nem árulhat czipőt?

Hoffmann Jakab szentesi vegyeskereskedő, az ipartörvény rendelkezéseinek ellenére, mult karácsony hetében gyermek-, férfi- és női czipőket olcsó áron bocsátott üzletében áruba. Az eset a tanácsnak bejelentetett s a tanács, mint első foku iparhatóság, az ipartörvény rendelkezése alapján Hoffmann Jakabot 150 frt pénzbírság megfizetésében marasztalta el. H. a határozatot az alispánhoz megfellebbezte. Az alispán az elsőfoku iparhatóság határozatát jóváhagyta, sőt megtoldta még azal, hogy H. a tiltott árutárgyakért befolyt összeg 10 százalék befizetni tartozik; H. a másodfoku iparhatóság ezen határozatát is megfellebbezte. A miniszteriumtól a napokban jött le a rendelet, a melyben a tanácsnak határozata jóváhagyatik s utasítottatott H., hogy a bírságpénzt 8 nap alatt fizesse le. A tanács a megfelelő intézkedést megtette.

III. Házaló és utazó ügynökök.

Körrendelet valamennyi törvényhatóságnak.

Ismételen előfordul, hogy a hatóságok a nem helyben lakó kereskedőknek a bevásárlást nem engedik meg, illetőleg ezt vagy házalási engedéllyel, vagy pedig az 1884. XVII. t. cz. 56. §-ában előírt feltételek teljesítésétől tesszik függővé. Ennélfogva tudomás és kellő eljárás végett a következőkről értesitem a törvényhatóságot.

A bevásárlás, történjék ez bár nem helyhez kötve, hanem vándorlás útján, nem tekinthető házalásnak, mivel a házalás fogalma alá, a fennálló házalási szabályok 1. §-a értelmében, az „árakkal való kereskedés bizonyos eladási helyiség nélkül”, tehát csakis azok kínálása, illetőleg az elárúsítás tartozik.

A vándorszerű bevásárlással foglalkozó egyén egyszerűen kereskedőnek tekintendő és részére ily czimen iparigazolvány adandó, a mely iparigazolvány az 1884. évi 39,266. szám alatt kelt rendelet 10. §-a értelmében a D) iparlajstromba vezetendő. A ki ily iparigazolvánnyal bír, az ország bármely helyiségében is foglalkozhatik bevásárlással, tekintet nélkül arra, vajjon az illető helyiségben van-e telepe vagy fióktelepe.

Budapest, 1886. évi július hó 1-én.

A miniszter helyett:

Matlekovits.

Különlélek.

— **Főúri eljegyzés.** Zágoni özv. gróf Mikes Benedekné bájós és művelt leányát, Zsófia grófnét, eljegyezte Kid huszárhadnagy.

— **Zayzon István** felterjai ev. ref. lelkész folyó hó 25-én meghalt. A megboldogult 53 évig gyakorolta lelkészi hivatalát s ezen idő alatt hívei szeretetét s az egész megye közbecsülését nyerte ki. Temetése folyó hó 27-én ment végbe Fel-Torján, a helybeli és vidéki intelligencia nagy részvéte mellett. Béke és áldás poraira! A családi gyászjelentés következő:

„Már özv. Zayzon Istvánné Könczei Agnes; ugy fia: Zayzon Farkas és neje Karácson Lina s kiskoru gyermekeik: Ilona, Agnes, Géza és Anna; Zayzon Károly és neje Soliom Anna, s kiskoru gyermekeik: Béla, Berta és István; Zayzon Lázár és neje Hankó Luiza, s kiskoru leányuk: Zelmira; ugy néhai Zayzon Albert neje Orbai Zsuzsa, s kiskoru gyermekei: Piroksa és Iréne; továbbá édes testvérei: Zayzon Anna, és Zayzon Mihály; végre sógorúai: Könczei Kata férj. Máthé Barabásné és Könczei Mária, a legmélyebb fájdalommal tudalják, hogy a hiv lelképástor, gondos férj, legjobb atya és nagyatya, jó rokon és emberbarát: Uzoni Zayzon István felterjai ev. ref. lelkész, az 1886. évi augusztus hó 25-én délelőtt 10 órakor, életének 76-ik, papságának 53-ik, házasságának 51-ik évében, hosszas betegkedés után, végelgyengülésben elhunyt. A megboldogultnak hült tetemei a folyó év augusztus hava 27-ikén délután 3 órakor fognak a felterjai ev. ref. templomot körítő várkertbe örök nyugalomra helyeztetni. „Jól vagyon, jámbor és hiv szolgám, kevesen voltak hiv, sokra bizalak ezután, menj be a Te Uradnak örömebe!” Fel-Torján, 1886. augusztus 25-én.”

— **Mulatság.** Az ősz beálltával az első mulatság a háromszékmegyei árvalány-nevelő intézet javára rendezendő estély leend. A mint illetékes helyről értesülünk, rendkívül változatos műsorral lesz összeállítva. Lesz bál, hangverseny és közvacsora. A hangversenyen több főrangú hölgy is közre fog működni. A rendező bizottság már megalakult s nemsokára megkezdí működését. A mulatság napja október hó 16-ikára lett megállapítva.

— **A csikszeredai rendőrség** figyelmét ismét kénytelenek vagyunk Mojzira felhívni, ki néhány nap óta városunkban időz s szokásához híven félig meztelenül jár és orditozik az utcákon végig. Most tele vannak a csűrök, s addig, míg szerencsétlenséget okozhatna, távolítsa el városunkból ezen botrányos örültet.

— **Vizbe fult.** Solyom István csikszentkirályi kocsis-legény folyó hó 21-én a csikszentkirályi Olthidnál a vizbe fult. Lovat usztatott az Olthidban, miközben véletlenül a lóról leest és az ár által egy örvénybe sodortatott, melyből nem tudott kivergődni.

— **A csikszentmártoni szolgabíró ur szives figyelmébe.** Csik-Szentkirályi község közelében közvetlen az országos ut mellett a téglavetéssel foglalkozó cigányok Isten teremtette ruházatukban dolgoznak. Kérjük szolgabíró urat, méltóztassék intézkedni, hogy ezen szemérmes sértő állapot megszüntetessék.

— **Árlejtés.** A brassó-tölgyesi hadászati ut 109—110. klm. szakaszán lévő (rákosi) Olthid helyreállítása tárgyában folyó hó 30-kán d. e. 10 órakor a csikmegyei kir. államépítészeti hivatalnál árlejtés tartatik. Költség-összeg 397 frt 34 kr. Bántapénz 5 százalék. Ajánlatok az irt napon d. e. 9 óráig beadandók.

— **Czigány-karaván.** Folyó hó 17-én 74 személyből álló 11 szekér banáti cigánycsalád toloncozta Csik-Sztdomokosról Gyergyó-Szentmiklósrá; a fekete serget négy csendőr kísérte. 18-án éjjel Szentmiklóson haltak rendőrök felügyelete alatt, honnan még aznap négy csendőr O-Topolczára kísérték el őket. Utlevélük volt s Oláhországba szoltott, de az alispán ur jónak látta, mint afféle veszedelmes népséget, ja megéből kitoloncoztatni.

— **Tüzesetek Kovásznán.** Kovásznáról a következő sorokat vettük: „Ezen a héten két tüzeset fordult elő községünkben, mely alkalommal nagyobb mennyiségű gabonán és takarmányon kívül egy 4 éves gyermek is áldozatul esett a pusztító elemnek. Valószínű, hogy az utóbbi tüzeset ezen gyermek által jött létre, mivel a mezőre munkára tá-

tanár (Brassó) 6 sz. Nagy Dánielné iparos neje (Kézdi-Vásárhely) 2 sz. Bernád György utbiztos (Maksa) 3 sz. Gocsman Mihály birt. (Maksa) 4 sz. Kovács János ker. (K.-Vásárh.) 1 sz. Sükös Károly keresk. (K.-Vásárhely) 2 sz. Rudiczky Zeman keresk. (Bukarest) 2 sz. Hardinges örörmester (S.-Sztgyörgy) 2 sz. Orosz Lázárné keresk. (S.-Sztgyörgy) 2 sz. Kocsis Gábor segéd tanár 1 sz. Szacsva János isk. igazgató (Bükkös) 2 sz. Ferenczy Ignác plebános (Nagy-Káson) 2 személy. Wegler Gyula zenetanár (Székely-Keresztúr) 3 sz. Szakács Mózes tanár (Sz.-Udvarhely) 3 sz. Cseh Viktor birtokos (Nagy-Nyujtód) 2 sz. Rápolthy Károly birt. (Nagy-Borosnyó) 1 sz. Rápolthy László birt. (Al-Csernátón) 1 sz. Buday Ferenc birtokos (Szacsva) 3 sz. Perdi György kereskedő (Fogaras) 1 sz. Forran Józsefné honv. sz. (Brassó) 2 sz. Gáspár József honvéd főhadnagy 1 sz. Dr. Szacsva Gyula ügyv. (K.-Vásárh.) 1 sz. Bartha Ferenc birtokos (Zágon) 3 sz. Dr. Bánffy Zsigmond ügyv. (K.-Vásárh.) 2 sz. Hosszu Béla k. tvszki irn. (K.-Vásárh.) 1 sz. Domokos Sándor birt. (Al-Csernátón) 1 sz. Kőnczey Kálmán birt. (Küküllőm.) 2 sz. Simó Vilma tanítónő (Kézdi-Vásárhely) 1 személy.

112-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára történt szives adakozásokról.

Haraly.

Fejér Mihály 20 lit. rozs és 20 lit. paszuly, Bajcsi Ferenc 1 lit. rozs, Bajcsi János 1 lit. rozs, Arros Ferenc 2 lit. rozs, Bajcsi Pálné 1 lit. paszuly, Finta Antal 1 lit. rozs, Arros István 2 tojás, Földi Ferenc 1 l. gyümölcs, Miklós András 1 lit. gyümölcs, Szőke Gáspárné 2 tojás, Fejér Albert 2 tojás, Szőke Gábor 1 lit. árpa, Tarcsi Lajos 1 liter buza, Fábian Ferenc 1 lit. rozs, Szőke István 2 tojás, Szgyártó Ferenc 1 lit. rozs, László András 1 lit. árpa, Bácsi Joákim 1 lit. árpa, Fejér József 1 tojás, Fejér Áron 2 tojás, Barti János 1 lit. rozs, Gazda Ferenc 1 lit. rozs, Paizs Gergely 1 lit. árpa, Fábian Ferenc 1 lit. árpa, Nagy Samu 1 liter rozs, Cseh Miklós 2 tojás, Veres György 1 lit. és Finta Ferenc 2 lit. rozs.

Fogadják a jótékony adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.

K.-Vásárhelyt, 1886. április 30.

Br. Szentkereszty Stephanie, elnök.

Vajna Károly, jegyző.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

A kantai minorita-rend háznak Kantában, a csizmadia-szín melletti lakóháza folyó évi Szent Mihály naptól bérbeadandó. 1—2

Sz. 843. con. 1273. tkvi
1886.

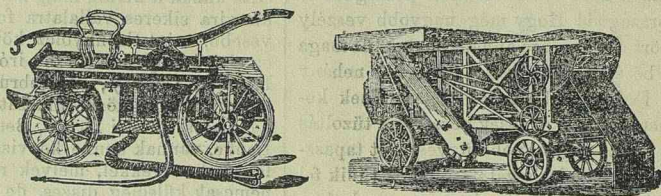
Árverési hirdetményi kivonat.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Baricz Gerő végrehajtónak Szabó János végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a k.-vásárhelyi kir. törvényszék területén lévő Almás községben fekvő, az almási 55. számú tjkvben foglalt 101. hr. sz. 33 frt, 897. hr. sz. 8 frt, 1074. hr. sz. 22 frt, 1082. hr. sz. 17 forint, 1315. hr. sz. 17 forint, 1368. hr. sz. 12 forint, 1591. hr. sz. 21 forint, 1599. hr. sz. 10 frt, 1692. hr. sz. 11 frt, 1940. hr. sz. 17 frt, 2044. hr. sz. 43 frt, 2102. hr. sz. 10 frt, 2246. hr. sz. 8 frt, 2429. hr. sz. 27 frt, 2723. hr. sz. 2739. hr. sz. 57 frt, 3344. hr. sz. 24 frt, 3490. hr. sz. 8 frt, 4114. hr. sz. 18 frt, 4126. hr. sz. 41 frt becsértékű ingatlanokra, mely becsérték egyezsersmind kikiáltási ár is, s így összesen 404 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi október hó 4-ik napján délelőtti 9 órakor Almás községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át telekkönyvi testenkint készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1886. évi márczius hó 17-én tartott üléséből.

Allandó GAZDASÁGI GÉPRÁKTÁR Sz.-Udvarhelyt.

Riemer Ede

(ezelőtt WASS és RIEMER)

Székely-Udvarhelyt

ajánlja a nagyérdemű közönségnek saját raktárán levő gazdasági gépeit, u. m.:

KÉZI CSÉPLŐK, fekvő és oszlopjárgányu tisztító szerkezettel és a nélküli cséplőkészleteit 12 és 4 ló befogására; **konkolyválasztók** buza, rozs, árpa és zab tisztítására; **rosták** (Baker-rendszer) a legújabb szerkezetű felső és alsó rázó művel, **szeceksavágók**, **répavágók**, **vetőgépek**, **lánccbörönák**, **részutbörönák**, **rétgyaluk** stb.

1 kézi téglavető gép, amely naponta 3 ember kevés gyakorlat után 2—3000 téglát csinál.

Községeknek:

soproni Seltenhofer Frigyes és fia uraktól Csik-, Udvarhely- és Háromszékmegyébe több mint 30 községnek a legnagyobb megelégedésére szállított kitűnő munkaképességű, szilárd szerkezetű és olcsó **tűzfeeskendők** és **tűzoltó szerelvényeket**.

Egyház-

megyéknek:

több mint 15 községben **vaskoronájú harango-orgona** szerelt teljes

felállított **uj, forgatható, kat**, minden hangért az felelősséget vállalván.

Több hazai gép- és a legjobb hírnévnek örvendő soproni fecskendő- és harang-gyárossal kötött előnyös szerződéseimnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az általam ajánlott gépek bármelyikét az itteni raktáron vagy bármely vasúti állomáson bérmentve, fuvar nélkül, budapesti árak szerint adhatom át 2—3 évi részletfizetésre.

Midőn e rendkívüli előnyt a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom, kérem szives megbízásait és maradtam

kiváló tisztelettel

RIEMER EDE.

17—40

Budapesti árak itt helytt vagy bármely vasúti állomáson bérmentve.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

KELETI VONAL.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1886. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. június hó 1-től.

Állomások	303. személyv.	319. vegyes v.	301. gyorsv.	Állomások	303. személyv.	319. vegyes v.	301. gyorsv.
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	12.12	10.07	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	Reggel	Délután		(ind.)	12.37	10.30
Botfalva	"	6.22	2.55	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	2.11	12.24
Földvár	"	6.45	3.19	Nagy-Enyed	(ind.)	2.34	12.41
Mogyorós	"	7.01	3.38	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	2.55	1.12
Apáca	"	7.19	3.57		(érk. ind.)	3.31	2.00
Köpecz	"	7.33	4.17	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.36	2.15
Agostonfalva	"	7.54	4.36		(érk. ind.)	4.09	3.02
Alsó-Rákos	"	8.01	4.47	Kolozsvár (vendéglő)	(ind.)	4.11	3.12
Homoród	"	8.19	5.58		(érk. ind.)	5.56	5.30
Kacsa	"	8.45	5.42		(ind.)	6.31	8.00
Bene	"	9.01	6.02	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.00	4.05
Erked	"	9.22	6.33		(ind.)	10.15	4.50
Héjasfalva	"	9.43	7.01	Budapest	(érk. ind.)	6.30	10.00
		10.10	7.37				2.15
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	10.29	8.01				
Medgyes	(ind.)	10.39	8.26				
		11.54	9.43				

Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 40 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor.

Nyom. Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.